

Asia: VN/4728/2025

Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnon keskeinen sisältö.

EK pitää esityksen keskeisimpänä kehityskohteena 8 §:n määritelmää työllisyyden/työttömyyden tarkasteluajankohdasta.

Lausuntonne koskien asetuksen 1 §:ää (opiskelijavuoteen kuuluvat päivät)

-

Lausuntonne koskien asetuksen 2 §:ää (toteutuneiden opiskelijavuosien laskenta)

-

Lausuntonne koskien asetuksen 3 §:ää (lähtötason painokertoimet)

EK pitää lähtötason painokerrointa ongelmallisena, vaikka tavoite huomioida heikommilla valmiuksilla tulevien opiskelijoiden suuremmat ohjaustarpeet onkin ymmärrettävä. Peruskoulun päättötodistuksen keskiarvojen käyttäminen rahoitusperusteena tekee mallista kuitenkin erittäin vaikeaselkoisen, eikä huomioi kaikkia enemmän tukea tarvitsevia opiskelijaryhmiä. Peruskoulun päättötodistuksen keskiarvon pohjalta rakennetun kuusiportaisen painokertoimen sijaan esimerkiksi aiempien oppimisen tuen päätösten hyödyntäminen voisi yksinkertaistaa mallia.

Perusasteen jälkeiseen koulutukseen perustuvat painokertoimet vastaavat sinällään poliittista tahtotilaa koulutustason nostamisesta. EK:n näkemyksen mukaan kertoimet on kuitenkin esityksessä liian matalia. Riittävä ohjausvaikutus syntyisi, jos korkeakoulututkinnon painokerroin olisi esimerkiksi 0,5 ja muun kuin korkeakoulututkinnon 0,75.

Lausuntonne koskien asetuksen 4 §:ää (kustannusryhmä- ja muut painokertoimet) ja liitettä

-

Lausuntonne koskien asetuksen 5 §:ää (korotuskertoimet)

-

Lausuntonne koskien asetuksen 6 §:ää (toteutuneiden opiskelijavuosien perusteella myönnettävän perusrahoituksen laskenta)

-

Lausuntonne koskien asetuksen 7 §:ää (suoritettujen tutkinnon osien osaamispisteiden ja tutkintojen lukumäärän perusteella myönnettävän perusrahoituksen laskenta)

-

Lausuntonne koskien asetuksen 8 §:ää (työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen perusteella myönnettävän perusrahoituksen laskenta)

Työllisyyden/työttömyyden tarkasteluajankohtaa tulisi EK:n näkemyksen mukaan harkita uudelleen. Vuoden lopun tilannetta parempi vaihtoehto olisi huomioida esimerkiksi opintojen aloittamista edeltävän kuukauden tilanne. On vaikea nähdä työllisyyden/työttömyyden sitominen edellisen vuoden lopun tilanteeseen tukisi tavoitetta lisätä ammatillisen koulutuksen vaikuttavuutta.

Ehdotettu tapa työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen perusteella myönnettävän perusrahoituksen laskentaan on osin ongelmallinen. Työllistymiseen liittyen EK:lla ei ole huomautettavaa, mutta jatko-opintoihin siirtyminen käytännössä välittömästi ammatillisen tutkinnon suorittamisen jälkeen ei useinkaan ole tarkoituksenmukaista. Jatko-opintoihin siirtymisen suhteen tarvittaisiin pidempiaikaista tarkastelua. Työelämän tarvitsevan osaamisen kannalta olisi parasta, jos ammatillisen tutkinnon suorittaneiden osaaminen vahvistuisi työkokemuksen kautta ennen jatko-opintoihin siirtymistä. Siksi EK ehdottaa, että jatko-opintoihin siirtymisessä huomioitaisiin 3-5 vuoden tarkastelujakso esitetyn vuoden sijaan.

EK:n näkemyksen mukaan on perusteltua, että työllisinä olleiden painokerroin on alempi, mutta se ei voi olla 0. Ei-työllisinä olleiden painokertoimen tulisi olla 1 ja työllisinä olleiden painokertoimen tulisi olla esimerkiksi 0,33. Lisäksi yrittäjäksi ryhtymisen tulisi rinnastua työllistymiseen ja jatko-opintoihin siirtymiseen ja yrittäjäksi sijoittuneilla painokertoimen tulisi olla kaikissa tapauksissa vähintään 1.

Lausuntonne koskien asetuksen 2 lukua (opiskelijapalaute)

-

Lausuntonne koskien asetuksen 3 lukua (työelämäpalaute)

-

Heinonen Ulla
Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Vieltojärvi Mikko
Elinkeinoelämän keskusliitto EK